

25 martie 2025

Sebastian Burduja, ministrul Energiei, hărțuiește organizații ale societății civile care acționează în cauze de interes public. Cerem demisia sa.

Stimate Doamne Prim-ministru Marcel Ciolacu,

Organizațiile societății civile care își exercită dreptul democratic de a contesta, în limitele legii, proiectele energetice cu impact asupra mediului sunt atacate constant de un membru al cabinetului pe care îl coordonați.

Ministrul energiei, Sebastian Burduja, a pornit o vânătoare de vrăjitoare în ultimele 6 luni, incriminând organizații din societatea civilă pentru diversele nerealizări din domeniul energetic din ultimele 3 decenii.

Arsenalul ministrului Burduja cuprinde numeroase acuzații nefondate. Printre altele, insinuează că Rusia finanțează organizații ale societății civile, iar această afirmație a culminat cu o presupusă plângere la DIICOT. Domnul ministru nu a infirmat acest demers nici până astăzi, în schimb a folosit aceste informații false pentru a intoxica mass-media românească și opinia publică. Sub umbrela „interesului național” și a „securității energetice” a țării, domnul Burduja a dus atacurile la adresa societății civile la un nivel inacceptabil, pe care îl condamnăm și de aceea vă solicităm intervenția fermă.

Într-o [comunicare recentă](#), ministrul Energiei încurajează companiile din energie să intenteze organizațiilor oponente procese de tip SLAPP (Strategic Litigation Against Public Participation), ce penalizează entitățile ce apelează la justiție:

„Le solicit public tuturor directorilor companiilor naționale din energie să ceară în instanță daune-interese în cuantum maxim împotriva ONG-urilor care introduc acțiuni cu rea-credință! Cine greșește plătește. Așa e normal.”

Ar fi o premieră nefastă pentru România. Organizațiile societății civile care acționează în instanță nu doar că pot fi supuse unor cheltuieli de judecată nerezonabile în caz că pierd în instanță, ministrul Burduja cere intentarea de procese speciale pentru daune (potențial cu solicitări de despăgubire aberante) pentru eradicarea oricăror voci ce exprimă opinii critice.

Domnul ministru menționează în comunicarea sa două obiective energetice - Neptun Deep și hidrocentrala de la Răstolița - care au fost atacate în instanță de Greenpeace, respectiv Bankwatch România și Declic. Organizațiile au prezentat judecătorilor argumente atât tehnice cât și juridice pentru acțiunile intentate în baza experienței dobândite în alte cauze câștigate pentru protejarea mediului înconjurător.

Domnul ministru Burduja ar trebui să știe că, conform Codului Civil, *“niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vătăma sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil,*

contrar buneii-credințe”, cum cere dumnealui companiilor să facă. Instanțele nu trebuie folosite pentru a reduce la tăcere păreri legitime care nu ne convin.

România și-a asumat, prin tratate europene și internaționale, cum ar fi Convenția de la Aarhus, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Directiva pe evaluarea proiectelor asupra mediului, obligația de a asigura acces la justiție organizațiilor de mediu în cauze de interes public, inclusiv prin costuri rezonabile și acordarea calității procesuale active. În plus, anul trecut Uniunea Europeană a aprobat directiva prin care jurnaliștii, organizațiile media, apărătorii drepturilor omului, activiștii, cercetătorii și artiștii vor fi protejați în statele membre de acțiunile strategice în justiție împotriva mobilizării publice (acțiuni cunoscute ca Strategic lawsuit against public participation sau SLAPP). În același timp **România se află deja în procedură de infringement** pentru transpunerea incompletă a Directivei 2011/92 privind evaluarea impactului asupra mediului, inclusiv din cauza neaplicării principiului cheltuielilor rezonabile în litigiile de mediu.

În prezent, Ministerul Justiției elaborează o propunere legislativă pentru transpunerea Directivei Anti-SLAPP. Aceasta respectă recomandările Comisiei Europene și ale Consiliului Europei de a extinde aplicarea garanțiilor și la cauze naționale.

Comunicarea domnului Burduja **contravine practic eforturilor Guvernului de a proteja societatea civilă împotriva proceselor judiciare abuzive.**

Mai grav, declarațiile și acțiunile domnului Burduja sunt o formă de hărțuire la adresa societății civile, ceea ce nu face decât să alimenteze polarizarea și discursul anti-european din ce în ce mai periculos pentru democrația românească.

Ministrul Energiei utilizează poziția sa pentru a ordona represalii împotriva celor care contestă proiecte cu impact asupra mediului și comunităților. Actul de justiție în sine poate fi compromis prin exercitarea unor astfel de pârghii de la cel mai înalt nivel. Căutarea dreptății în justiție nu poate fi un drept exclusiv al celor cu bani, iar **organizațiile societății civile care acționează în cauze de interes public** nu pot fi lichidate doar pentru că își urmează misiunea, aceea de a proteja mediul și cetățenii.

Micșorarea spațiului democratic nu poate fi obiectivul unui guvern pro-european. Prezența ministrului Burduja în guvernul actual este incompatibilă cu democrația și valorile europene.

De aceea, organizațiile semnatare cer demiterea urgentă a ministrului Sebastian Burduja.

Semnatari:

Greenpeace România, Elena Ionescu, Directoare Executivă
APADOR-CH, Georgiana Gheorghe, Director Executiv
Comunitatea Declic, Tudor Brădățan, Director Executiv
Bankwatch România, Vlad Popescu, Director
Expert Forum (EFOR), Laura Ștefan, Director Executiv

Fundația Eco-Civica, Dan Trifu, Președinte
Centrul pentru Inovare Publică, Ovidiu Voicu, Director Executiv
Centrul de Resurse Juridice, Valentina Nicolae, Director Executiv interimar
ActiveWatch, Liana Ganea, Președintă
Funky Citizens, Elena Calistru, Președintă
Agent Green, Gabriel Păun, Președinte
Corupția ucide
Asociația ECOTECA, Raul Pop, Director Programe
Asociația Rădăuțiul Civic
Asociația Ecolegal, Radulescu Cătălina, Președinte
Asociația A.R.T. Fusion, Andreea Oglagea, Directoare Executivă
Fundația TERRA Mileniul III, Lavinia Andrei, Președinte
CeRe: Centrul de Resurse pentru participare publică, Oana Preda
Asociația Accept, Victor Ciobotaru, Director Executiv
Centrul pentru Jurnalism Independent
Comunitatea Studenților Naturaliști, Cluj-Napoca
Federația Coaliția Natura 2000 România, George Kudor, Director Executiv
Miliția Spirituală
Centrul FILIA
Ploiești pentru Oameni, Elena Ghioc, Președintă
Grupul pentru Dialog Social, Vlad Alexandrescu, Președinte
Valea Jiului Society
Valea Jiului Implicată
Asociația Eco Civica Gorj
Asociația pentru Consum Sustenabil, Irina Breniuc, Președintă
Centrul Român de Politici Europene, Alexandra Popa, Director Executiv
Asociația FREE MIORIȚA, Iulian Angheluță, Președinte
Asociația Parcul Natural Văcărești
Grupul de inițiativă civică Cișmigiu
Acțiunea Comunitară Tineretului
Grupul de Inițiativă Civică I.O.R. Titan, Cristian Șoimaru, Președinte
Asociația HaicuBicla, Oana Turturică, Președintă
Reset Iași
Floreasca Civica
Centrul pentru Politici Durabile Ecopolis
Inițiativa Civică Bucureștii Noi, Serghei Dumitrescu, Președinte
Asociația Română de Permacultură - Tudor Petruțiu - Președinte
Madera Creation - Ioana Țurcan, Președinte
Asociația Hosman Durabil, Joachim Cotaru, Președinte
Asociația Ecologică Regională AER Muntenia Sud, Dorina Milea, Președinte
CRIES - Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și Solidare, Mihaela Vețan, Președinte
Grupul de Inițiativă Civică „Spații Verzi Sănătoase”
Grupul de Inițiativă Civică Aici a fost o pădure / aici ar putea fi o pădure
2Celsius, Mihai Stoica, Director Executiv

Asociația CIVICA, Alexandrina Dinga, Președinte Executiv
Asociația Aspire to Change, Bogdan Mihalache, Președinte
Fundatia Conservation Carpathia, Christoph Promberger, Director Executiv
REPER21, Bogdan Gioară, Președinte
Asociația Greeninitiative, Felicia Ienculescu-Popovici, Director Executiv
Asociația Preocupați de Viitor, prin Președinte Dănuț Stanciu
ECPI - Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice, Florin Buhuceanu, Președinte
Festivalul CULMEA: Film și educație de mediu, Sabina Baci, director
Asociația Amural, Carmen Zmaranda, Președinte
Asociația Nod Makerspace - Tamina Lolev, Presedinte
Clujul Sustenabil, Camelia Gui, Președintă
Asociația Anaid, Diana-Marina Stanescu, Președintă
Asociația Pe Stop, Alexandra Tănase, Vicepreședinte
Asociația Sens Pozitiv, Alina Dumitriu, Directoare Executivă
Asociația "Codrii Iasilor", Mihai Diac, Președinte
Asociația Kogayon, Florin Stoican, Președinte
Societatea Organizată Sustenabil, Adi Dohotaru, Președinte
Asociația Culturalis, Cristina Simionescu, Președinte
Rețeaua pentru Natură Urbană, Nicoleta Marin, Director executiv
Fundatia Comunitară București, Alina Kasprovschi, Director executiv
Asociația Terra Solaris
Centrul pentru Arie Protejate si Dezvoltare Durabila Bihor, Paul Iacobas, Președinte
Asociația Mai bine Iași, Elvys Sandu, Președinte
Societatea Carpatină Ardeleană - Satu Mare, Janos Mark-Nagy, Președinte
Asociația turistica sportiva civica si ecologista Clubul de Cicloturism Napoca, Radu Mititean,
Director Executiv
Asociația ALUZIVA, Alina Greavu, Președinte
Asociația Reset
Act for Tomorrow